

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภาพเสนอ “ผี” ในนวนิยายของ ภาคินัย

จิตติพร บุญพูล

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำเสนอตัวละครผีในนวนิยายของภาคินัย โดยศึกษาจาก นวนิยาย จำนวน 3 เรื่อง คือ นางคุก นางคอย และนางแค้น ผลการศึกษาพบว่า นำเสนอตัวละครผีหลากหลายลักษณะ กล่าวคือ ผีที่มีแรงอาฆาต แบ่งออกเป็น อาฆาตแบบต้องการเอาชีวิตและอาฆาตแบบหลอกหลอน คือการปรากฏตัวของผีที่มีความอาฆาตโดยเอาชีวิตคนที่เคยทำร้ายตัวเองรวมไปถึงหลอกหลอนให้หวาดกลัว และทำให้เสียชีวิต ผีที่ทวงความเป็นธรรม เป็นผีที่ถูกทำร้ายขณะมีชีวิต เมื่อเสียชีวิตไปจึงกลับมาทวงความเป็นธรรม ผีที่แสดงตัวตน แบ่งออกเป็น การแสดงตัวตนความเป็นชนกลุ่มน้อยและการแสดงตัวตนทางเพศ เป็นการแสดงตัวตนว่าชนกลุ่มน้อยมีศักดิ์ศรีมีค่าเท่าเทียมกันกับชนชาติอื่น และการแสดงตัวตนทางเพศเพื่อให้รับรู้ถึงความรักและนิสัยของเพศที่สาม ผีไขปมปัญหา โดยแบ่งออกเป็น ไขปมปัญหาการเสียชีวิตและไขปมปัญหาในการกระทำ เป็นผีที่ออกมาบอกถึงการเสียชีวิตและเหตุผลในการกระทำของตัวเองต่อตัวละครอื่น ผีในภาวะผู้ถูกกระทำและผู้กระทำ ให้ภาพของผู้ถูกกระทำเมื่อยังมีชีวิตเมื่อเสียชีวิตไปจึงกลับมาแก้แค้นกลายเป็นผู้กระทำ และผีกับมิติสถานที่ เป็นการถ่ายทอดให้เห็นว่าผีที่เสียชีวิตโดยผิดธรรมชาติ วิญญาณจะยึดติดอยู่กับสถานที่ตายหรือสถานที่ที่ผูกพัน การนำเสนอเรื่องผีให้เห็นอำนาจที่ต่อรองได้ ในขณะที่มีชีวิตอยู่ ตัวละครเหล่านี้ไม่มีอำนาจต่อรองใด ๆ

คำสำคัญ : ผี, นวนิยายผี, ภาพเสนอ, ผีในวรรณกรรม

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561
วันที่ 15 กันยายน 2561
ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

The Representation of the Ghosts in Phakinai Novels

Jidtiporn Boonpool

Thai Language program, Humanities and Social Sciences Suan Sunandha Rajabhat University

ABSTRACT

This paper aims to study representation of ghost characters appeared in Phakinai novels. 3 novels i.e. Nang Khuk, Nang Khoi and Nang Khaen from the study, it was found that ghost has been represented in various ways the ghosts with abomination i.e. abomination with murderous intent and abomination to haunt and scare as they appeared before people who have once made them suffered, horrified and took their life; the vengeful ghosts who have been hurt, once they were alive, they became a ghost and seek justly vengeance; the ghosts with unique identities, for example minorities and sexual appearance-in other words, as for minorities, they expressed themselves with the equal dignity as same as what other races possessed; as for sexual appearance, they showed their sexual appearance in order to feel love and behavior of LGBT; the mysterious and riddle ghosts i.e. the death riddles and riddles concerning deeds, all of which have been told by the ghosts about what they have been done to other characters; the victim and avenger ghosts who appeared as the victim, once they were alive and came back as an avenger for revenge after death and the possessive ghosts (the possessed places) expressing an unusual death making the dead possessed the places at which they died or their favorite places.

Keyword : Ghosts, horror novels, image, ghost in literature

---

¹ This is a part of the article “Expressed “ghost” representation in Phakinai Novels” (Bachelor’s Degree), Thai Language program, Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University, 2017.

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

ผีตามความเชื่อของมนุษย์คือ สิ่งลึกลับที่มองไม่เห็น ไม่สามารถสัมผัสได้ แต่มีฤทธิ์เดชที่บันดาลให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ ผีกลายเป็นส่วนหนึ่งของศาสนาเพราะมนุษย์มักหาที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เพราะเชื่อว่าสิ่งที่เหนือธรรมชาติต่าง ๆ สามารถดลบันดาลให้พบเจอแต่สิ่งที่ดี ๆ แก่ผู้นับถือนับบูชาได้ และเชื่อว่าผู้ที่ทำชั่ว ทำแต่สิ่งที่ไม่ดี เมื่อล่วงลับไปแล้ว วิญญาณจะต้องอยู่บนเวียนชดใช้กรรมของตนเองเมื่อครบกำหนดจึงจะไปสุดไปเกิด ความเชื่อส่งผลให้เกิดการสร้างตัวตนของผีขึ้นมาหลากหลาย เช่น เชื่อว่ารถยนต์ มีแม่ย่านางรถคอยดูแลรักษาให้เดินทางปลอดภัย เชื่อว่าต้นไม้ใหญ่มีเทวดาอารักษ์อาศัยอยู่ จึงมีคนเคารพบูชาโดยการนำผ้าสามสี เจ็ดสี ไปผูกไว้ที่ต้นไม้ นั้น คนในสังคมจะรับรู้ได้ว่าไม่ควรไปยุ่งเกี่ยวกับต้นไม้ นั้น โดยเฉพาะต้นตะเคียน คนไทยเชื่อว่า มีนางตะเคียนอาศัยอยู่ มีพลังอำนาจ ให้พรแก่ผู้ที่นับถือ และนางตะเคียนยังถูกนำมาสร้างเป็นตัวละครผีในวรรณกรรมและภาพยนตร์อีกด้วย ความเชื่อเหล่านี้ปรากฏอยู่ในแทบทุกพื้นที่ในประเทศไทย ความเชื่อและพิธีกรรมเกี่ยวกับผีต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นว่า ผีหรือวิญญาณ มีความผูกพันในวิถีชีวิตของคนไทยตลอดมาตั้งแต่โลกจะมีการพัฒนาไปเพียงใด ความเชื่อเรื่องผีหรือวิญญาณก็ยังคงเป็นเหมือนสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจที่สำคัญของผู้คนในสังคม

การเขียนวรรณกรรมเกี่ยวกับสิ่งลึกลับ มีความเป็นมาจากความเชื่อดั้งเดิมของไทย ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจต่อวรรณกรรมลักษณะนี้เป็นพิเศษ ผู้เขียนส่วนใหญ่มักจะถ่ายทอดตัวละครผี และวิญญาณให้มีความน่าสนใจโดยการนำความเชื่อ ที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่นมาเขียนเป็นวรรณกรรม

ความเชื่อเรื่องผีมีมาอย่างยาวนานกับคนไทย ผู้อ่านย่อมอยากรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองไม่สามารถสัมผัสได้ ดังนั้นจึงส่งผลให้เกิดเรื่องเล่าเกี่ยวกับผี ทั้งในรูปแบบของละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และวรรณกรรมเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันเกิดบทบาทของผีปรากฏมากยิ่งขึ้น นักเขียนได้นำเอาผี มาเป็นตัวละครเพื่อดำเนินเรื่อง นักเขียนที่โดดเด่นในงานเขียนแนวนี้คือ ภาคินัย เป็นนามปากกาของคุณภาคินัย กลีร์ักษ์ (แอมป์) โดยนวนิยายส่วนใหญ่ที่ปรากฏมักจะมีเนื้อหาเกี่ยว ข้องกับสิ่งลึกลับของขวัญ เนื้อเรื่องมีความโดดเด่น มักนำเสนอตัวละครผีที่ถูกทำร้ายทารุณ เมื่อเสียชีวิตไปจึงส่งผลให้กลายเป็นผีคอยอาฆาตและกลับมาแก้แค้นตัวละครอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการนำผู้หญิงมาสร้างเป็นตัวละครผีในสังคมปิตาธิปไตย เพราะผู้หญิงมักถูกทำร้ายมากกว่าผู้ชาย จึงทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสงสาร และเข้าใจว่าการที่ผีต้องกลับมาแก้แค้นนั้น มีเหตุจูงใจในการกระทำ รวมไปถึงการสร้างตัวละครผีที่แตกต่างไปจากขนบธรรมเนียมเดิม เช่น ตามขนบผีจะเป็นตัวละครที่คอยออกมาหลอกหลอนให้หวาดกลัว เป็นตัวเสริมให้ตัวละครอื่นเพียงอย่างเดียว โดยการออกมาแลบลิ้นปลิ้นตา โผล่มาในเวลากลางคืน ออกมาเพื่อทำให้กลัว แต่ในปัจจุบันนักเขียนพัฒนาบทบาทของผีให้มีอารมณ์ความรู้สึก มีความคิดจิตใจเหมือนคน

ผีในนวนิยายของภาคินัยจะมีการแสดงอารมณ์ความรู้สึกเหมือนมนุษย์ เช่น เสียใจ ดีใจ อาฆาตแค้น เมื่อถูกถ่ายทอดผ่านตัวละครผีผู้หญิง จะทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพของผู้หญิงว่ามีความอ่อนไหวเจ้าคิดเจ้าแค้น และแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ดีกว่า การปรากฏตัวของผีไม่ได้ออกมาหลอกหลอนเฉพาะตอนกลางคืน แต่ยังมี

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สามารถออกมาปรากฏตัวในเวลากลางวัน และมีฤทธิ์เดชมากกว่าผีในสมัยก่อนอีกด้วย การให้ภาพของผีในลักษณะต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นว่าบทบาทของตัวละครผีได้เปลี่ยนแปลงไปมากขึ้น ในปัจจุบันมีการสร้างตัวตนของผีให้มีอำนาจมาก ไม่มีอำนาจใดลบล้างได้ง่าย ๆ ทำให้ผีแข็งแกร่งมากกว่าผีในอดีต

จากการศึกษาการปรากฏตัวของผีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน บทบาทของผีได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาตัวละครผีไม่ได้ถูกนำเสนอเหมือนสมัยก่อน กล่าวคือ ตัวละครผีจะปรากฏในลักษณะที่เป็นตัวประกอบ แต่ปัจจุบันมีการพัฒนาเป็นตัวละครหลักที่มีหน้าที่ดำเนินเรื่องทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอผีในวรรณกรรมของนักเขียนภาคินัย เพื่อถ่ายทอดการนำเสนอบทบาทของผีที่พบในวรรณกรรมให้ปรากฏแก่สังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทความนี้เพื่อศึกษาการนำเสนอตัวละคร “ผี” ในนวนิยายของภาคินัย เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและต่างของกลวิธีการนำเสนอ

สมมติฐานการวิจัย

นวนิยายผีของภาคินัยมีการนำเสนอตัวตนของผีอย่างหลากหลายและแสดงตัวตนของการเป็นชนกลุ่มน้อยและเพศที่สาม

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินงานการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการนำเสนอตัวละครผีในนวนิยายของภาคินัย โดยมีรูปแบบการศึกษาผ่านการวิเคราะห์ จำแนกเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. ขั้นตอนค้นคว้าข้อมูล ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผี รวมทั้งความเชื่อในสังคมไทยและนวนิยายผีของภาคินัยที่นำมาใช้ในงานวิจัย
2. ขั้นตอนศึกษาข้อมูล ศึกษาข้อมูลการนำเสนอตัวละครผีจากนวนิยายของภาคินัย
3. ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ตัวละครผีที่ปรากฏในนวนิยายของภาคินัยว่ามีการนำเสนอในลักษณะใด
4. ขั้นตอนรวบรวมข้อมูลและนำเสนอ นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย โดยรูปแบบการนำเสนอตัวละครผี

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ภาพเสนอตัวละคร “ผี” ในนวนิยายของภาคินัย จำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

1. นางคูก (2557)
2. นางคอย (2557)
3. นางแค้น (2557)

ผลการวิจัย

การศึกษา ภาพเสนอ “ผี” ในนวนิยายของภาคินัย เป็นการศึกษานวนิยาย จำนวน 3 เรื่อง คือ “นางคูก” เรื่องราวของตัวละครผีสาริยาผู้ถูกทารุณรวมทั้งถูกข่มขืนและฆ่าอย่างโหดเหี้ยมส่งผลให้วิญญาณของผีสาริยาวนเวียนอยู่ภายในคูกเพื่อรอวันแก้แค้นและได้รับการปลดปล่อย “นางคอย” เรื่องราวของผีสินีที่ถูกเพื่อนฆาตกรรมและอำพรางศพเอาไว้ ผีสินีไม่ได้รับความยุติธรรมจึงต้องออกมาหลอกหลอนเพื่อให้ฆาตกรได้รับกรรมที่ทำไว้กับผีสินี และ “นางแค้น” เรื่องราวของผีซินดี้ สาวประเภทสองที่ถูกคนรัก

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กับศัตรูร่วมกันวางแผนฆ่า ผีซินดีจึงได้ยอม
เสียสละชีวิตเพื่อจะได้กลับมาแก้แค้นผู้ทำร้าย
ตัวเอง ผู้วิจัยได้ศึกษาและสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

และต้องการเอาคืน แต่หากยังมีชีวิตอยู่จะไม่
สามารถทำได้ ผีซินดีจึงยอมเสียสละชีวิตของ
ตัวเองเพื่อกลับมาแก้แค้น ดังข้อความที่ว่า

1. ผีที่มีแรงอาฆาต

ตัวละครผีเป็นการนำเสนอเรื่องราวของคนตาย
ในโลกคู่ขนานกับโลกมนุษย์ โดยนำเสนอผีที่มีแรง
อาฆาตที่ยังคงวนเวียนอยู่เพื่อต้องการออกมาบอก
ความจริงให้สังคมรับรู้ แบ่งได้ดังนี้

1.1 ผีอาฆาตแบบต้องการเอาชีวิต

ผีอาฆาตที่มาในรูปแบบต้องการเอาชีวิต
คนที่เคยทำร้ายตัวเองอย่างไร้ความเป็นธรรม นว
นิยายเรื่อง *นางคอย* นำเสนอตัวละครผีสินีให้มี
ความอาฆาต มุ่งหมายจะเอาชีวิตของหมอโสน
เพราะทำให้เธอต้องเสียชีวิตไปโดยไม่ได้ทำอะไร
ผิด ผีสินีถูกนำเสนอออกมาในรูปแบบที่มีความน่า
กลัว แสดงถึงจิตใจที่อาฆาต โกรธแค้น ดัง
ข้อความที่ว่า

“อีโสน! กูรอมีงอยู่ ในที่สุดมีงก็
กลับมามีงต้องชดใช้...ชดใช้ด้วยชีวิต”

(นางคอย, น. 259)

จากข้อความแสดงให้เห็นว่า ผีสินี มี
ความอาฆาตแค้นและมุ่งจะเอาชีวิตของหมอโสน
อย่างเห็นได้ชัดเจนน การมุ่งเอาชีวิตของผีนั้น
เกิดขึ้นจากการที่คนร้ายที่ทำร้ายตัวเองยังคง
ลอยนวล ไม่ได้รับผลกระทบที่ก่อไว้ จึงทำให้คนตาย
ต้องกลับมา วนเวียน รอคอยให้ความจริงนั้น
เปิดเผยและได้กลับมาปรากฏตัวบนโลกมนุษย์
ในขณะที่ *นางแค้น* ให้ภาพของผีที่อาฆาตเพราะ
ถูกหลอกหลวงจึงได้กลับมาแก้แค้นจากการที่ถูกหักหลัง
จากชายคนรักส่งผลให้ผีซินดีเกิดความเคียดแค้น

“ภาพของคนทั้งคู่มีแยมแจ่มใสในวัน
ตายของเธอมันยิ่งทำให้เธออยากตายเสียใน
นาที่นี้เลย ไม่ใช่เพราะเสียใจ...แต่เพราะแค้น
มาก มากเสียจนอยากตายให้รู้แล้วรู้รอด”

(นางแค้น, น. 288-289)

จากข้อความแสดงให้เห็นว่าซินดีเต็มใจ
ที่จะตาย เพื่อให้ได้กลับมาแก้แค้น เพราะรู้ว่า
หากยังมีชีวิตอยู่ก็ไม่สามารถทำอะไรกับคน
เหล่านี้ได้ ผีซินดีจึงติดอยู่ในวงจรกรรมของ
การอาฆาตแค้น ทำกรรมจากการฆ่าตัวเองและ
พรากชีวิตของผู้อื่น ผีซินดีจึงถูกให้ภาพว่าเป็นสิ่งที่
น่ากลัว ร้ายกาจ และมีอำนาจมาก นอกจากนั้น
ตัวละครผีซินดียังเป็นผีที่มีบทบาทเป็น
สาวประเภทสอง สะท้อนให้เห็นว่าสาวประเภท
สองมักพบเจอกับความรักที่หลอกหลวง ซึ่งเป็
นการกดทับสิทธิเสรีภาพของเพศที่สามด้วย

นวนิยายทั้งสองเรื่องเป็นการให้ภาพ
ความอาฆาตที่แตกต่างกันเพราะ *นางคอย*
เป็นความอาฆาต ที่ต้องการเอาชีวิตเนื่องจาก
ถูกทำร้ายแต่*นางแค้น*เป็นการกลับมาเอาชีวิตโดย
ที่ ตัวเองยินยอมเพื่อที่จะกลับมาแก้แค้น
แสดงให้เห็นถึงความเคียดแค้นในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่

1.2 ผีอาฆาตแบบหลอกหลอน

ผีที่ปรากฏตัวออกมาในรูปแบบหลอกหลอน
นั้นให้ภาพความน่ากลัวเพื่อทำให้ผู้พบเห็นรู้สึก
ตกใจหวาดกลัวซึ่งเกิดจากความอาฆาตแค้นของ
ตัวละครผี นวนิยายเรื่อง *นางคุก* ได้มีการปรากฏตัว
ของ ผีสาริยา โดยการลอยเข้ามาทางหน้าต่าง

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ในชุดนักโทษที่ถูกล่ามโซ่ตรวนไว้ที่ขา ลอยเข้ามาใกล้ ๆ ยกมือขึ้นบิบบคอ แต่ไม่ได้หวังเอาชีวิต เพียงแต่ออกมาหลอกหลอนผ่านทางความฝันเพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวเองยังคงวนเวียนอยู่ การให้ภาพของผีแบบนี้เพราะแท้จริงแล้วผีสาริยาเมื่อครั้งยังเป็นมนุษย์นั้น มีจิตใจที่ดีมีเมตตา เมื่อกลายเป็นผีจึงออกมาหลอกหลอนทำให้ตัวละครสงครานต์ระลึกอดีตชาติได้ เพื่อที่ผีสาริยาจะได้ล้างแค้นและปลดปล่อยตัวเองให้ไปผุดไปเกิด ในขณะที่ นวนิยายเรื่องนางคอย ผีสินีปรากฏตัวออกมาหลอกหลอนหมอไสยโดยการถอดชิ้นส่วนของตัวเองออกมาให้เห็น ดังข้อความที่ว่า

“เธอจับศีรษะของสินีโยนไปทางหลังเบาะรถ แต่น่าแปลกไม่ว่าจะจับโยนอีกก็ครั้งศีรษะของสินีก็กลับมาอยู่บนตักของเธอซ้ำแล้วซ้ำเล่า”

(นางคอย, น. 260)

จากข้อความเป็นการตอกย้ำถึงลักษณะ การเสียชีวิตของตัวละครผีคือการถูกหั่นอวัยวะร่างกายและถูกนำร่างไปซุกซ่อนปกปิดความผิด การแสดงตัวตนในลักษณะนี้เป็นการเยี้ยวยาจิตใจของผีที่โดนทำร้าย รวมไปถึงผีสินีได้ปรากฏตัวในห้องและทางเดินมืด ๆ ส่งเสียงกระทบพื้น จนเกิดความน่ากลัว เมื่อหลอกหลอนสำเร็จผีสินีจะแสดงความพึงพอใจออกมา เพราะสามารถทำให้คนที่ทำร้ายเธออยู่อย่างไม่มีความสุขนั่นเอง

นอกจากนั้นนวนิยายเรื่อง นางแค้น ให้ภาพของผีซินดี้ได้นำแก้วและหลอกหลอนมากที่สุด โดยการออกมาแสดงโชว์ร้องเพลงที่เคยแสดงไว้ก่อนตายให้แม่บ้านได้เห็น จากนั้นค่อย ๆ เปลี่ยน

ร่างให้นำแก้ว มีเลือดออกมาจากปาก ซึ่งแสดงถึงความอาฆาตและยึดติดโลกมนุษย์ของผีซินดี้ โดยออกมาหลอกหลอนให้หวาดกลัวและแสดงให้เห็นว่าตัวเองยังคงวนเวียนอยู่ไม่ไปไหน

จากข้างต้นนวนิยายทั้งสามเรื่องให้ภาพการออกมาหลอกหลอนของผีแตกต่างกัน กล่าวคือ นางคุก ออกมาหลอกหลอนทางความฝันเพื่อแสดงให้เห็นว่ายังคงวนเวียนอยู่ แต่ นางคอย และ นางแค้น ออกมาหลอกหลอนเพื่อให้ตกใจกลัวและเอาชีวิตของผู้ที่ทำร้ายตัวเอง

2. ผีที่ทวงความเป็นธรรม

นวนิยายมีการถ่ายทอดเรื่องราวของผีให้มีการออกมาทวงความยุติธรรมให้แก่ตัวเอง เพื่อเป็นการปลดปล่อยให้ผีนั่นได้ไปผุดไปเกิด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโลกของผีมีอำนาจกว่าโลกมนุษย์ เมื่อเสียชีวิตลง จิตวิญญาณจึงยังคงวนเวียนเพื่อทวงความเป็นธรรมให้แก่ตัวเอง ในเรื่อง นางคุก ผีสาริยาเป็นหญิงสาวที่ถูกทำร้ายโดยไม่ได้รับความเป็นธรรม เธอถูกทำร้ายร่างกายและทารุณอย่างโหดเหี้ยม โดนลงโทษทั้งจับขังกรง หย่อนลงบ่อน้ำ ถูกขังให้อยู่ในกรงแคบ ๆ รวมทั้งถูกทุบตีและข่มขืนก่อนจะฆ่าและตัดศีรษะของเธออย่างโหดเหี้ยม ผีสาริยาจึงต้องกลับมาทวงคืนหลังจากความตาย เพราะถูกทารุณด้วยความไม่ยุติธรรม เธอจึงปรากฏตัวออกมาเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตัวเองเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมจากบทลงโทษที่เธอไม่ได้เป็นคนผิด การเล่าเรื่องราวในอดีตเปรียบเสมือนเป็นการเยี้ยวยาบอดแผลในจิตใจให้ทุเลาลง เพื่อให้วิญญาณของสาริยาสามารถหลุดพ้นจากบ่วงแค้นและไปผุดไปเกิด

ในขณะที่เรื่อง นางคอย แตกต่างไปจากนางคุก กล่าวคือ ผีสินีถูกทำร้ายจากผู้หญิงด้วยกัน

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จากสาเหตุที่ไม่ยอมรับรัก เธอจบชีวิตลงด้วยความไม่ยุติธรรมและคนร้ายยังใช้ชีวิตปกติ ผู้เขียนมีการนำเสนอว่าสังคมไม่ได้รับรู้เธอตายแล้ว เธอจึงปรากฏตัวออกมาทวงความเป็นธรรมโดยการตามหลอกหลอนและไม่แสดงตัวว่าเธอเป็นใคร แต่ค่อย ๆ ทำให้หมอโสนค้นหาความจริงยิ่งขึ้นและพบว่าเธอยังรอคอยที่หมอโสนจะได้รับผลกระทบที่ทำได้ รวมทั้งนวนิยายเรื่อง *นางแค้น* เป็นเรื่องราวของผีซินดี้ที่โดนใส่ร้ายและถูกข่มขืนขณะมีชีวิตอยู่ ทั้งยังโดนผู้คนในคณะคาบาเรต์เพลินพิฆาตเกลียดชัง เมื่อเสียชีวิตลงอย่างผิดธรรมชาติ เธอจึงได้กลับมาบอกเล่าความจริงและทวงความยุติธรรมให้แก่ตัวเองเพื่อเป็นการเยียวยาจิตใจของผีซินดี้ รวมทั้งได้แก้แค้นและวิญญูณได้รับการปลดปล่อย

การทวงความเป็นธรรมของนวนิยายในแต่ละเรื่องมีความแตกต่างกันออกไป *นางคุก* ให้ภาพของผีที่ถูกทำร้ายจนตายจึงกลับมาทวงความเป็นธรรมแก่ตัวเอง ในขณะที่ *นางคอย* และ *นางแค้น* ที่ถูกฆาตกรรมโดยการวางแผนเอาไว้และถูกฆ่าจากคนที่ไว้ใจทำให้ผีโกรธแค้นมากที่สุด

3. ผีที่แสดงตัวตน

การแสดงตัวตนของผีนั้น เป็นการนำเสนอผีที่ถูกลิดรอนสิทธิเสรีภาพในขณะที่มีชีวิตอยู่ส่งผลให้ผีเหล่านั้นต้องออกมาแสดงตัวตนให้ประจักษ์แก่สังคมเพื่อให้มนุษย์ได้เข้าใจในการกระทำต่าง ๆ และเพื่อให้สังคมยอมรับตัวตนของผีอีกด้วย

3.1 การแสดงตัวตนความเป็นชนกลุ่มน้อย

นวนิยายเรื่อง *นางคุก* นำเสนอตัวละครผีที่เป็นชนกลุ่มน้อย ที่อาศัยอยู่ในประเทศอุดรปุระ โดยมีการแสดงตัวตนผ่านตัวละครสาริยาที่ถูก

กดขี่จากความเป็นชนกลุ่มน้อย ทำให้ไม่ได้รับความเท่าเทียม จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศอุดรปุระ เธอถูกเหยียดหยามจากความเป็นชาวมุรรายา พี่น้องร่วมเผ่าพันธุ์ถูกฆ่าอย่างไม่มีศักดิ์ศรี ผีสาริยาเป็นสื่อกลางที่นำเสนอตัวตนของชนกลุ่มน้อยให้ปรากฏออกสู่สังคมว่าการเป็นชนกลุ่มน้อยก็ไม่ได้ด้อยค่ากว่าผู้อื่น มีจิตใจ มีสิทธิเสรีภาพไม่ต่างกับชนชาติอื่น ดังข้อความที่ว่า

“เอาตัวมาขังไว้ ไม่ให้อิสรภาพยังไม่พอยังห้ามอิสรภาพในการมองด้วยเธอเอง คุณห้ามฉันมอง ห้ามฉันฟัง ห้ามฉันพูดอาจทำได้แต่ไม่มีวันห้ามความคิดฉันได้ ห้ามหัวใจของฉันไม่ได้”

(นางคุก, น.190)

จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่า การนำเธอมาขังตัดขาดโลกของเธอ ไม่สามารถทำให้ความเป็นตัวตนของเธอหมดสิ้นไปได้ ซ้ำยังเป็นการให้ภาพการแสดงตัวตนของเธออย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น นอกจากผีสาริยาจะแสดงตัวตนของการเป็น ชนกลุ่มน้อยให้ผู้อื่นได้รับรู้แล้ว ยังเป็นสิ่งที่ สะท้อนให้เห็นว่าในสังคมแต่ละสังคม ย่อมมีความรัก ในชนชาติของตนเอง นอกจากนั้นผีสาริยา พยายามแสดงตัวตนให้สงกรานต์รับรู้ว่าเป็นชนกลุ่มน้อย อย่างพวกเรามีตัวตนอยู่ นั่นคือการเล่าถึงเรื่องอดีตว่าเธอเป็นใคร รวมทั้งถูกลิดรอนสิทธิจากความเป็นชนกลุ่มน้อยมากเพียงใด

3.2 การแสดงตัวตนทางเพศ

นวนิยายเรื่อง *นางคอย* มีการให้ภาพความเป็นเพศที่สามในลักษณะผู้หญิงรักกับผู้หญิงหรือที่สังคมให้คำจำกัดความว่า ทอม ดี โดยนำเสนอผ่านตัวละครผีสินี เป็นตัวละครที่มีจิตใจ

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รักในเพศเดียวกัน แต่ลักษณะกายภาพคล้ายคลึงกับผู้ชาย ทำให้เธอไม่สามารถรับรักเหมือนโสนที่มีรูปร่างเหมือนกับเธอได้จึงส่งผลให้เธอถูกฆ่าอย่างโหดร้าย ผู้เขียนได้แทรกเนื้อเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านได้รู้ว่าผีสินีไม่ได้ปฏิเสธหโมโสนเพราะหโมโสนเป็นผู้หญิง เพียงแต่เธอมีครรภ์อยู่แล้วนั่นเอง ดังข้อความที่ว่า

“พูดง่ายแต่มันทำยากฉันรักเธอมากนะสินี แต่เธอหักหลังฉันไปรักกับมันนั่นได้ยังไง”

“ฉันไม่เคยบอกว่ารักเธอแบบนั้นนะโสน เธอคิดไปเองคนเดียว เธอจะบอกว่าฉันหักหลังไม่ได้”

(นางคอย, น. 232)

จากข้อความแสดงให้เห็นถึงตัวตนของผีสินีว่า ถึงแม้เธอจะเป็นหญิงรักหญิง แต่เธอก็ซื่อสัตย์ในความรักและจิตใจของตัวเธอเองเป็นอย่างดี ไม่ต่างจากสายสัมพันธ์ชายหญิงแม้แต่น้อย ทั้งยังแสดงให้เห็นว่าเธอมีจิตใจที่ซื่อตรงเพราะไม่ได้คิดจะหลอกโสนเพื่อเอาตัวรอดแต่กลับอธิบายให้โสนเข้าใจว่าเธอรักโสนแบบเพื่อนเท่านั้น

นวนิยายเรื่อง *นางแค้น* มีการนำเสนอตัวตนของเพศที่สามที่เป็นสาวประเภทสอง โดยนำเสนอผ่านตัวละครผีสินี เนื้อเรื่องกล่าวถึงสังคมของสาวประเภทสอง ที่มีความอิจฉาริษยากันในเรื่องผู้เขียนได้ให้ภาพของซินดี้เป็นสาวประเภทสองที่มีความงดงามกว่าผู้หญิง เป็นที่ยกย่องในเหล่าสาวประเภทสองด้วยกัน แสดงให้เห็นว่าสาวประเภทสองที่สวยงามจะได้รับการยอมรับจากสังคมมากกว่าผู้ที่เป็นสาวประเภทสองที่ไม่สวยงาม นอกจากนี้แล้วผีสินีที่มักปรากฏตัวพร้อมชุดที่สวยงาม ทำให้เห็นถึงการที่เธอต้องการแสดง

ความเป็นตัวตนผู้หญิง ให้สังคมยอมรับนั่นเอง นอกจากนั้นแล้วการนำเสนอ ผีผ่านตัวละครสาวประเภทสองก็ถือเป็นเรื่องแปลกใหม่ที่ทำให้สังคมหันมายอมรับเพศที่สามได้มากขึ้น เพราะเนื้อหาในนวนิยายนำเสนอตัวตนของสาวประเภทสองทั้งดีและร้าย ซึ่งทำให้เห็นว่าสาวประเภทสองก็เป็นคนธรรมดาทั่วไป มีอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกไม่ต่างจากคนอื่น ๆ ในสังคม รวมไปถึงด้านความรัก ผู้เขียนได้นำเสนอตัวตนของสาวประเภทสองผ่านมุมมองความรักที่ไม่สมหวัง โดยซินดี้โดนคนรักหลอกใช้แสวงหาผลประโยชน์ เพื่อสะท้อนว่าในสังคมส่วนใหญ่ให้ภาพสาวประเภทสองเป็นเพียงคนที่จะหาผลประโยชน์ด้วยและไม่สามารถพบกับรักแท้เหมือนความสัมพันธ์ของหญิงชายได้

4. ผีไข่มปัญหา

นวนิยายผีส่วนใหญ่จะมีการนำเสนอเนื้อเรื่องแบบมีปมปัญหาในการเสียชีวิตที่ผิดไปจากธรรมชาติ ตัวละครเหล่านั้นยังไม่ได้บอกความจริงหรือไข่มปัญหาบางอย่างให้สังคมรับรู้ ส่งผลให้ตัวละครต้องกลับมาบอกความจริงเกี่ยวกับความจริงที่เกิดขึ้น รวมถึงการเสียชีวิตและเหตุผลในการกระทำ ผ่านตัวละครผี

4.1 ไข่มปัญหาการเสียชีวิต

บทบาทของตัวละครผีเป็นผู้ที่ช่วยคลี่คลายเนื้อเรื่องโดยออกมาบอกความจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง นวนิยายเรื่อง *นางคุก* นำเสนอ ปมปัญหาของตัวละครผีสาริยา คือ ถูกฆ่าตาย ทำให้ ผีสาริยาต้องปรากฏตัวออกมาเล่าเรื่องราวการตาย ของเธอว่า ถูกฆ่าตายเพราะเป็นชนกลุ่มน้อยและความอิจฉาริษยาจากผู้ที่มิอำนาจเหนือกว่า เธอออกมาเล่าถึงลักษณะการเสียชีวิตของเธอโดย การเล่าย้อนอดีต ว่าเธอถูกทำร้าย

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ทารุณต่าง ๆ นานา รวมทั้งโดนข่มขืนแล้วฆ่าตัดศีรษะอย่างโหดเหี้ยม เล่าถึงสาเหตุที่ต้องวนเวียนอยู่กับสถานที่ที่เธอเสียชีวิตรอคอยให้ผู้ที่ทำร้ายเธอรับรู้และแก้แค้นเอาชีวิต แต่สุดท้ายเมื่อเล่าเรื่องทั้งหมดเธอก็เลิกพยายาม ทำให้เห็นว่าเธอได้รับการเยียวยาบาดแผลจากการเล่าเรื่องราวของเธอทำให้ไม่ต้องติดอยู่กับความแค้นอีกต่อไป ในขณะที่นวนิยายเรื่อง *นางคอย* นำเสนอเรื่องราวของผีสีนีแตกต่าง ออกไปกล่าวคือ สีนีเป็นตัวละครที่ถูกเพื่อนรักฆ่าตาย และอำพรางศพของเธอ ผีสีนีออกมาบอกความจริงแตกต่างไปจากเรื่องอื่น ๆ กล่าวคือ เธอได้ออกมาหลอกหลอนเพื่อสร้างความหวาดกลัวขึ้นภายในจิตใจของหมอโสน โดยการเผล่ออกมาหลอกหลอนและหายไป และทำให้หมอโสนจำได้ว่าเคยทำอะไรไว้กับเธอ ผีสีนีออกมาบอกความจริงว่าเธอไม่ได้เสียชีวิตโดยธรรมชาติ แต่เป็นการฆาตกรรมโดยการฆ่าหั่นศพและนำไปฝังไว้ ดังข้อความที่ว่า

“จำกูได้แล้วใช่ไหม คนที่มีงฆ่าอย่างเลือดเย็นแล้วฝังกูไว้ที่นี่ กูรอคอยมีงกลับมา กลับมายังที่ที่มีงฝังกูไว้...อีโสน อีสารเลว! มีงฆ่ากู!”

(นางคอย, น. 251)

จากข้อความแสดงให้เห็นถึงการบอกความจริง เกี่ยวกับการเสียชีวิตของผีสีนีที่บอกกับหมอโสน ซึ่งการออกมาบอกความจริงนี้สะท้อนให้เห็นถึงการถูกกระทำที่เจ็บปวดและเป็นสิ่งที่ผีสีนีไม่มีทางหนีได้ นอกจากนั้นเป็นการตอกย้ำให้ตัวละครผีได้รับรู้ถึงการกระทำที่โหดร้ายและยังช่วยเยียวยาจิตใจของผีที่เสียชีวิตอย่างกะทันหันอีกด้วย

ในนวนิยายเรื่อง *นางแค้น* นำเสนอตัวละครผีซินดีที่เป็นสาวประเภทสองและมีลักษณะร่างกาย เหมือนผู้หญิงทุกประการ ผู้เขียนได้ถ่ายทอดตัวละคร ออกมาไขปมปัญหาในการเสียชีวิตของเธอ โดยการแสดงให้เห็นเหตุการณ์ตอนผีซินดีเสียชีวิตขณะโซ่การแสดงร้องเพลง เพื่อให้ตำรวจตามหาสาเหตุการเสียชีวิตของเธอ นวนิยายเรื่องนี้ให้ภาพผีในลักษณะที่น่ากลัว ร่างกายเต็มไปด้วยเลือด หน้าตาบูดเบี้ยวปากสีเขียวคล้ำ ทำให้ผู้พบเห็นเกิดอาการกลัวนอกจากนั้นแล้วผีซินดียังได้ไขปมปัญหาการเสียชีวิตของตัวเองผ่านความฝันดังข้อความที่ว่า

“อันที่จริงฉันไม่ได้ต้องการให้แกตามหาตัวฆาตกรหรอก เพราะฉันรู้ตั้งแต่แรกแล้วว่าใครเป็นคนฆ่าฉัน แต่ฉันต้องการแก้แค้นพวกมันทุกคนที่เคยทำร้ายฉันตอนฉันยังมีชีวิต ฉันนี่แหละฆ่าตัวตายด้วยน้ำมือของตัวเอง!”

(นางแค้น, น. 286)

จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าซินดีต้องการฆ่าตัวตายเองเพื่อที่จะได้กลับมาแก้แค้นทุกคน เพราะหากยังเป็นมนุษย์อยู่คงไม่สามารถทำอะไรคนพวกนั้นได้ เธอจึงออกมาบอกความจริงว่าเธอยอมที่จะฆ่าตัวตายเอง ซึ่งต่างไปจาก *นางคุก* และ *นางคอย* ที่ถูกฆ่าตายโดยไร้ความเป็นธรรม

4.2 ไขปมปัญหาในการกระทำ

การกระทำของตัวละครผีย่อมมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำประกอบกัน เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงเหตุผลของการกระทำนั้น ๆ นวนิยายเรื่อง *นางคอย* ผีสีนีได้ออกมาบอกความจริงในการกระทำ ของตัวเอง เช่นหลอกว่าตัวเองเป็นน้ำชาที่ตายไปแล้ว เพื่อให้หมอโสนรู้สึกกลัว

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เพราะในขณะนั้นหมอโสสนจำศีลไม่ได้ และไม่
เห็นใบหน้าของผีแน่ชัด จึงทำให้หมอโสสนคิดว่าผี
สินีเป็นน้ำขา ซึ่งการนำเสนอผีแบบนี้ เป็นการไข
ปมปัญหาในการกระทำที่ต้องหลอกหมอโสสนว่า
ตัวเองคือ น้ำขา เพื่อให้หมอโสสนหลงไปเอง
เธอจึงใช้ประโยชน์จากน้ำขาเพื่อหลอกหลอน
นั่นเอง ในขณะที่นวนิยายเรื่อง *นางแค้น* ผีซินดีได้
ออกมาบอกมูลเหตุในการกระทำของตัวเอง
แตกต่างออกไป ดังข้อความที่ว่า

“ที่ฉันอยากตายเพราะฉันอยากแก้แค้น
ทุกคน ฉันอยากจะทำมันให้ทุกคนรทมกใหม่
แต่ถ้าฉันทำตอนฉันยังมีชีวิตการฆ่าคนหลาย
คนมันไม่ใช่เรื่องง่าย และฉันก็ไม่อยากไปอยู่
ในคุกจนวันตาย นั้นมันทรมาณยิ่งว่าตาย
จริง ๆ เสียอีก”

(นางแค้น, น. 303)

จากข้อความนี้ได้แสดงให้เห็นเจตนาใน
การกระทำของตัวละครผีซินดีได้เป็นอย่างดี
เพราะเป็นบทสนทนาที่บอกความรู้สึกของตัวละคร
ว่ามีความโกรธแค้นและอยากแก้แค้นตัวละคร
อื่น ๆ จึงทำให้เธอยอมที่จะเสียสละชีวิตตัวเอง
เพื่อที่จะได้กลายเป็นผีมาแก้แค้น เพราะเมื่อเป็นผี
แล้วเธอจะสามารถฆ่าคนจำนวนมาก ๆ ได้ โดยที่
กฎหมายไม่สามารถทำอะไรได้ นอกจากนั้นแล้ว
เธอยังได้บอกความจริงในการทำร้ายตั้งโไว้ว่า
ตั้งโไว้เป็นต้นเหตุที่ทำให้เธอต้องถูกไล่ออกจาก
บ้านและมีชีวิตที่ไม่มีความสุขก็เพราะตั้งโไว้ เธอจึง
ทำลายชีวิตตั้งโไว้ไปด้วย ซึ่งการออกมาบอกความจริง
นี้ก็เป็นการเยียวยาความเจ็บปวดของตัวละคร
เป็นอย่างดี

5. ผีในภาวะผู้ถูกระงับและผู้กระทำ

ภาวะผู้ถูกระงับที่เกิดขึ้นในสังคมไทย มีมา
จากค่านิยมในเรื่องของสังคมปิตาธิปไตย ที่มี
การแบ่งแยกเพศ โดยมองเพศชายว่ามีความแข็งแรง
เป็นผู้นำ โดยกดทับเพศหญิงและเพศอื่น ๆ ในที่นี้
ตัวละครผีมีภูกให้ภาพของผู้ถูกระงับ เมื่อ
เสียชีวิตจึงจะได้กลับมาในภาวะผู้กระทำ นวนิยาย
เรื่อง *นางคุก* ได้ให้ภาพของตัวละครผีสาริยาเมื่อ
ตอนมีชีวิตอยู่ เธอตกอยู่ในภาวะผู้ถูกระงับ
เนื่องจากเธอเป็นหญิงสาวที่ไม่สามารถออกแรง
ต่อสู้กับผู้ชายได้ เพราะตกอยู่ในสังคมปิตาธิปไตย
ที่ชายเป็นใหญ่ เธอถูกทำร้ายร่างกายและทารุณ
อย่างโหดเหี้ยม โคนลงโทษทั้งจับขังกรง หย่อนลง
บ่อน้ำ ถูกขังให้อยู่ในกรงแคบ ๆ รวมทั้งถูกทุบตี
และข่มขืนก่อนจะฆ่าและตัดศีรษะของเธออย่าง
โหดเหี้ยม ซึ่งนั่นเป็นการปลดปล่อยเธอออกจาก
ภาวะผู้ถูกระงับ เมื่อกลายเป็นผี เธอเป็นผู้ที่อยู่ใน
ภาวะผู้กระทำ เธอกลับไปแก้แค้นกับทุกคนที่
ทำร้ายเธอ จะเห็นได้ว่า เมื่อกลายเป็นผีแล้ว จะไม่
มีความอ่อนแอหลงเหลืออยู่ เหลือแค่เพียง
ความแค้น ที่ผลักดันให้ออกมาทำร้ายผู้คน

นอกจากนั้นตัวละครสินีจากนวนิยายเรื่อง
นางคอย ผู้เขียนให้น่าเสนอผีหญิงที่มีความ
อ่อนหวาน น่ารัก จิตใจดี ส่งผลให้เธอถูกรังแก
จากผู้คนรอบตัวอยู่เสมอ ทั้งถูกกดขี่และโดนตีที่
พัก รวมทั้งเพื่อนรักของเธอที่ชื่อโสสน ก็ทำให้เธอ
ตกอยู่ในภาวะผู้ถูกระงับ เพราะไม่ยอมรับรักกับ
โสสนจึงถูกฆ่าหั่นศพและนำศพไปฝังอย่างเลือดเย็น
ส่งผลให้เธอกลับมาในภาวะผู้กระทำ กล่าวคือ
เธอได้ออกมาหลอกหลอน และพยายามจะเอา
ชีวิตหมอโสสน ทำให้หมอโสสนเกิดอาการทางจิต
กำเริบควบคุมตัวเองไม่อยู่ขับรถลงแม่น้ำไป ทำให้

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผีสินีพอใจเป็นอย่างมากและเป็นการปลดปล่อยผีสินีออกจากบ่วงแค้นในที่สุด

ตัวละครผีสินีดี นวนิยายเรื่อง *นางแค้น* เป็นตัวละครที่ถูกทำร้ายในขณะที่มีชีวิตอยู่เริ่มด้วยการถูกล่อออกจากบ้านเพราะพ่อรับไม่ได้ที่ตัวเองเป็นเพศที่สาม เมื่อออกจากบ้านก็ต้องร่อนเร่ขายบริการ และถูกหลอกให้ไปนอนกับเสียเพื่อแลกกับตำแหน่งมิสควีนพาราไดซ์ รวมทั้งยังถูกคนรักและคนใกล้ชิดวางแผนฆ่า เธอจึงยอมที่จะตายเพื่อกลับมาในภาวะผู้กระทำ เธอกลับมาฆ่าทุกคนที่ทำให้เธอได้รับความทุกข์ทรมานและทุกคนที่เกี่ยวข้อง ตัวละครทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้กระทำจะเกิดกับผีที่มีความอาฆาตแค้นและถูกทำร้ายเมื่อตอนยังมีชีวิตอยู่ ทำให้ผีเหล่านั้นต้องการกลับมาทวงคืนสิทธิที่เคยเสียไปเมื่อยังมีชีวิต จิตใจของผีจะเปลี่ยนไปต่างจากตอนมีชีวิตคือ จะเหลือแค่เพียงความอาฆาต ต้องการเอาชีวิต ต้องการทวงคืนความยุติธรรมให้กับตัวเองเพียงเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงเรื่องบาปบุญใด ๆ

นวนิยายทั้งสามเรื่องมีการให้ภาพของผีที่ตกอยู่ในภาวะผู้กระทำและภาวะผู้ถูกกระทำคล้ายคลึงกัน เพราะเนื้อเรื่องนำเสนอตัวละครผีให้ถูกทำร้าย ถูกกดทับสิทธิเสรีภาพ เมื่อเสียชีวิตก็ได้กลับมาในภาวะผู้กระทำที่กลับมาแก้แค้นผู้ที่ทำร้ายตน

6. ผีกับมิติสถานที่

มนุษย์มีความเชื่อว่าเมื่อเสียชีวิตไปโดยผิดธรรมชาติ เช่นการเกิดอุบัติเหตุ การฆาตกรรม วิญญาณจะยึดติดกับสถานที่ที่ตัวเองได้เสียชีวิตลงโดยไม่ยอมไปผุดไปเกิด และออกมาปรากฏตัวในสถานที่นั้น ๆ ลักษณะการเสียชีวิตของผี เป็นส่วนสำคัญที่เปรียบเสมือนโชดรวนพันธนาการ

วิญญาณไว้ให้อยู่กับสถานที่ที่เสียชีวิต สถานที่นั้น ๆ จะเป็นจุดกำเนิดที่ทำให้ผีปรากฏตัวได้ เพราะมีความผูกพัน การผูกใจเจ็บ อาฆาตแค้นต่อการเสียชีวิตของตัวเอง ทำให้ผียังออกมาปรากฏตัวในสถานที่แห่งนั้นอยู่

นวนิยายเรื่อง *นางคุก* นำเสนอผีที่ติดอยู่ในมิติสถานที่ของโลกมนุษย์เพราะลักษณะการเสียชีวิต คือ คุกขังนักโทษในประเทศอุดรประจะเป็นสถานที่ที่สาริยาจบชีวิตลง รวมถึงชาวมูรายาที่เป็นคนเฝ้าของเธอ เธอถูกทำร้ายจากผู้คุม นักโทษในคุก และถูกข่มขืนและฆ่า ส่งผลให้วิญญาณปรากฏตามสถานที่ต่าง ๆ ภายในคุก ดังข้อความที่ว่า

“หญิงสาวคนหนึ่งในชุดนักโทษสีน้ำเงินนั่งห้อยขาอยู่เก้าอี้ทางด้านหนึ่งของคุกอันแสนโหดร้ายเธอนั่งก้มหน้านิ่ง ขาทั้งสองข้างที่ถูกพันธนาการด้วยโซ่ตรวนเส้นโตแกว่งไปมาอย่างช้าๆ”

(นางคุก, น. 9)

จากข้อความนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผีสาริยายังคงติดอยู่กับสถานที่แห่งนั้น โดยยังสวมเสื้อผ้าในชุดนักโทษ ซึ่งเป็นชุดที่เธอสวมใส่อยู่เสมอ รวมทั้งการที่เธอถูกโซ่ล่ามขาไว้ แสดงถึงว่าวิญญาณของเธอยังไม่ได้รับการปลดปล่อย

ในนวนิยายเรื่อง *นางคอย* วิญญาณของผีสินีไม่ได้ยึดติดกับสถานที่เสียชีวิต แต่ได้ไปวนเวียนอยู่กับบ้านของหมอโสนที่ร่างของเธอถูกฝังไว้ วิญญาณจึงวนเวียนอยู่เพื่อรอคอยที่จะได้รับการปลดปล่อย เธอเสียชีวิตโดยถูกฆาตกรรมฆ่าหั่นศพ ทำให้ไม่สามารถไปผุดไปเกิดได้เพราะ

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ขาดกรยังไม่ได้รับโทษ เธอจึงติดอยู่กับมิติสถานที่
ของโลกมนุษย์ ดั่งข้อความที่ว่า

กระทำของคนในขณะคาบาเรต์เฟลีนพิมาน
เธอยังอยู่...เธอยังแค้น...และยังรอวันเอาคืน”

(นางแค้น, น.55)

“จำกูได้แล้วใช้ไหม คนที่มึงฆ่าอย่าง
เลือดเย็นแล้วฝังกูไว้ที่นี่ กูรอคอยมึงกลับมา
กลับมาอย่างที่ที่มึงฝังกูไว้...อิโสน อีสารเลว! มึง
ฆ่ากู!”

(นางคอย, น. 251)

จากข้อความแสดงให้เห็นว่าวิญญาณของสินี
ยึดติดอยู่กับสถานที่ที่เธอถูกฝังไว้และรอคอยที่จะ
ได้รับการปลดปล่อย เมื่อได้เจอกับผู้ที่ฆ่าเธออย่าง
เลือดเย็น เธอจึงได้แค้นและถูกปลดปล่อยดวง
วิญญาณให้หลุดพ้นจากสถานที่ที่ฝังร่างของเธอ ผี
สินีนั่นยึดติดกับสถานที่ที่ฝังร่างของเธอเพื่อรอ
คอยที่จะแค้น ด้วยความอาฆาตจึงส่งผลให้ดวง
วิญญาณไม่ไปหลุดไปเกิด แต่กลับวนเวียนเพื่อให้ผู้
ที่กระทำกับเธอได้รับกรรมที่ทำไว้แล้ว วิญญาณ
ของเธอจึงจะไปสู่สุคติ

ตัวละครผีชนิดี้จากเรื่อง *นางแค้น* เป็นตัวละคร
ที่ติดอยู่กับขณะคาบาเรต์เฟลีนพิมาน โดย
วิญญาณของผีชนิดี้วนเวียนอยู่ในสถานที่ทุกห้อง
ภายในขณะ เพราะผีชนิดี้เมื่อยังมีชีวิตมีความ
ผูกพันกับสถานที่แห่งนี้มาก และเธอยังเสียชีวิต
ภายในขณะเฟลีนพิมาน ส่งผลให้วิญญาณของเธอ
ยังคงวนเวียนอยู่ และยึดติดการกระทำในขณะที่
ยังมีชีวิตได้มีความผูกพันกับเวทีการแสดง เมื่อ
เสียชีวิตลงย่อมกลับมาวนเวียนอยู่ในสถานที่เดิม
หรือแม้กระทั่งข้อความที่ว่า

“บานประตูห้องนอนของชนิดี้ค่อย ๆ
ปิดลงอย่างช้า ๆ พร้อมกับเสียงครวญคราง
ของดวงวิญญาณอันเคียดแค้นจากการ

จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าวิญญาณของ
เธอมีความผูกพันและยึดติดกับสถานที่เสียชีวิต
ของเธออย่างมาก เพราะเธอมีความโกรธแค้นมาก
ทำให้วิญญาณของเธอไม่หลุดพ้นจากความเคียด
แค้น เธอจึงยังติดอยู่ในโรงละครขณะคาบาเรต์
เฟลีนพิมานเพื่อรอวันแก้แค้นและไปหลุดไปเกิด
นั่นเอง

จากการวิเคราะห์พบว่านวนิยายทั้งสามเรื่อง
มีการให้ภาพตัวละครผีที่ยึดติดกับสถานที่ที่ได้
เสียชีวิตลง ส่งผลให้วิญญาณยังคงวนเวียนอยู่ โดย
นางคุก และ *นางแค้น* ยึดติดกับสถานที่ที่ตัวเองตาย
ซึ่งแตกต่างไปจาก *นางคอย* ที่ตัวละครผีไม่ได้ยึดติด
กับสถานที่ตาย แต่ยึดติดกับสถานที่บ้านที่ร่างถูก
ฝังและยังสามารถติดตามไปกับตัวละครที่ฆ่าเธอ
ด้วย

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ภาพเสนอ “ผี” ในนวนิยาย
ของภาคินัย ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดย
ศึกษาจาก นวนิยายตามขอบเขตการศึกษา
จำนวน 3 เรื่อง คือ *นางคุก* (2557) *นางคอย*
(2557) และ *นางแค้น* (2557) โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาการนำเสนอตัวละครผีในนวนิยายของ
ภาคินัย ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

จากการศึกษานวนิยายทั้งสามเรื่องพบว่า
การให้ภาพของผีในลักษณะต่าง ๆ นั้น สอดคล้อง
กับความเชื่อของสังคมไทย ผู้เขียนสร้างบทบาท
ของตัวละครผีมาจากความเชื่อของสังคมไทยที่มี
มาอย่างยาวนาน ตัวละครผีจากนวนิยายทั้งสาม

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เรื่องมีปัจจัยการปรากฏตัวที่เหมือนและแตกต่างกัน ผู้เขียนได้สร้างลักษณะตัวละครที่มี แรงอาฆาต ชอบออกมาหลอกหลอนผู้คน ปรากฏตัวออกมา เรียกร้องความเป็นธรรมเพราะถูกฆาตกรรม ปรากฏตัวเพื่อบอกเหตุผลในการกระทำของตัวเอง และมักกลับมาในภาวะผู้กระทำเพราะ หลุดพ้นจากอำนาจของกฎหมายและมนุษย์ไม่สามารถจับต้องได้ทำให้ตัวละครนี้ไม่มีความเกรงกลัว เหมือนขณะที่เป็นมนุษย์ นอกจากนั้นยังยึดติดอยู่ในมิติสถานที่ของโลกมนุษย์ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อของสังคมไทยว่าผีจะติดอยู่ในสถานที่ตายหรือผูกพันเพื่อรอเวลาที่จะไปผูกไปเกิดแต่ก็มีสิ่งที่แตกต่างไปจากความเชื่อเรื่องผีในสังคมไทยนั่นคือการแสดงตัวตนของผี ผู้เขียนได้สร้างให้ตัวละครผีแสดงตัวตนทั้งการแสดงออกถึงตัวตนของการเป็นชนกลุ่มน้อยและเพศที่สามเพื่อสร้างทัศนคติในแง่ดีให้ผู้อ่านยอมรับในสิทธิเสรีภาพของทุกกลุ่มคนนั่นเอง ลักษณะการนำเสนอผีทั้งหมดนั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าตัวตนของผี

นั้นไม่ได้เกิดขึ้นได้โดยทั่วไป หากแต่ต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความอาฆาต การทวงความยุติธรรม การแสดงออกถึงตัวตน และการยึดติดกับสถานที่ ทุกสิ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้ผีที่เกิดขึ้นมาในสังคม มีบทบาทที่เหมือนและแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ผี ช่วยให้เห็นมุมมองหรือโลกทัศน์ของคนในสังคมไทยเกี่ยวกับเรื่องเหนือธรรมชาติ จึงควรศึกษาการนำเสนอผีในวรรณกรรมของนักเขียนคนอื่น ๆ หรือศึกษาจากสื่อประเภทอื่น เช่น ภาพยนตร์ การ์ตูน เพื่อขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับผีต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ภาคินัย. (2557). นางคอย. กรุงเทพฯ ฯ ก้าวกระโดด.
ภาคินัย. (2557). นางคุก. กรุงเทพฯ ฯ ก้าวกระโดด.
ภาคินัย. (2557). นางแค่น. กรุงเทพฯ ฯ ก้าวกระโดด.